

kaldt, og jeg har levet i den samme Kreds, medens der herskede en stor Bigeghblighed i Almindelighed, og de samme Forhold, som have fundet Sted i den Kreds, hvortil jeg sigter, have vistnok været tilstede paa flere Steder i Landet og ere vistnok endnu tilstede der. Der var for en Snees Aar tilbage — hvad jeg troer, at vi Alle ville mindes og være enige om, — temmelig almindelig Bigeghblighed med Hensyn til de kirkelige Forhold. Hvem var det, som endelig begyndte at tilveiebringe noget Liv? Det gjør mig ondt at maatte sige det, men det var de Secter, som begyndte at gjøre sig gjældende, navnlig Papiaternes og Mormo- rernes. For endeel Aar tilbage var det navnlig den sidste Sect, der virkede med temmelig stor Styrke her i Landet og desværre ogsaa med temmelig stort Helb, saa at den samlede mange Profelyter; for Bornholm var der nogle Aar, hvor der aarligt gik Folk i Sneesviis over til Saltøen for der at finde Guds Rige. Den Bigeghblighed, som almindeligt var tilstede, og hvoraf Folk begyndte at vækkes ved den secteriste Virksomhed, forandrede sig efterhaanden til en Løst hos dem, som det før af en æret Taler blev hitted, efter at faae den religiøse Følelse, der slumrede i deres Hjertes, og som nu var begyndt at vækkes, tilfreds- stillet. Paa den Tid var det, at den Mand, som senere har dannet en Frimenighed, kom over til Bornholm og blev Capellan i et Em- bede der. Denne unge, begavede, varmtfølende Mand havde en egen Maade til at vække det kristelige Liv paa iblandt Folk, og de Fleste hørte ham gjerne. Efterat han i nogle Aar havde fungeret som Capellan, besluttede han sig til at rejse om til Sognene og paa denne Maade at fortsætte sin Virksomhed i en mere udstrakt Kreds. Overalt, hvor han kom hen, fandt han Tilslutning, og til den Tid fandt han endogsaa flere Geistlige, som hystes om ham, thi han arbejdede for Kirken og for et kristeligt Liv i denne, prædikede til Kirken, uden dengang at tænke paa eller at tale om nogen Adskillelse. Men saa fik han den uhyggelige Idee, at han maatte være paa en forkeert Vej, idet næsten Alle holdt med ham, medens der dog i Skriften staaer, at Den, der arbejder for Guds Rige, vil have mange Modstandere og blive forfulgt;

saa begyndte den Tanke at opstaae hos ham, at han maatte gaae en anden Vej, at han maatte see at faae et reent Samfund, frit for denne Verdens Strøbelighed, at han maatte ud- stille sine Tilhængere, som han kaldte Guds Børn, fra den store blandede Mængde, der le- vede i Folkekirken, for at faae en Menighed, som var reen. Han dannede Lægeprædikanter, som skulde hjælpe ham, og hans og navnlig hans Medhjælperes Taler kom saa efterhaan- den til at gaae ud paa, at i Folkekirken eller Statskirken kunde Saligheden ikke findes, men man maatte træde ud. Dette var altsaa Bild- favelser, der fulgte med. Men, naar jeg nu spørger, om denne Virksomhed med den Bild- favelse, som den har medført, og den Splid, som det ikke kan nægtes, at den ogsaa har frem- kaldt adskillige Steder baade i Familier og mel- lem Folk, — men som jeg troer intetsteds kan undgaaes, hvor et virkeligt kirkeligt Liv begynder at røre sig —, om den dog ikke har været til Velsignelse, maa jeg sige: Jo; af mit inderste Hjerte maa jeg sige Jo; den har været til stor Velsignelse; den har aabnet Dinene for et al- vorligt, kristeligt Liv, ikke alene paa dem, som ere traadte ud, men den har aabnet Dinene paa os Andre med, den har gavnligt vækket os Alle sammen, og jeg troer, at jeg tør sige, at den ogsaa har havt en gavnlig Indflydelse paa Præ- sternes Virksomhed.

For et Aars Tid siden var der et Lovfor- slag for her i Rigsdagens Landsting, som jeg dengang udtalte mig imod, thi det indeholdt ingen anden Betyggelse for, at den tjenstledige Præst, som blev kaldet af en Menighed, var en god og værdig Bærer end den, at Ordinationen ikke maatte være berøvet ham ved Dom, og jeg havde jo Erfaring derovre fra om, at en Præst, hvor alvorligt og varmt han end isørigt søgte for sit Kald, kunde komme paa en forkeert Vej, og Erfaring om, at en heel Mængde dog kunde slutte sig til ham. Havde man altsaa ingen anden Betyggelse end den, at en heel Deel, selv en større Deel Familier, sluttede sig til en Mand og ønskede ham kaldet til deres Præst, var der efter min Mening ikke Sikkerhed nok. Der skulde og skal ved Kaldelsen af en Præst være en kirkelig Indvilligelse deri, og i den Henseende er jeg meget tilbøielig til at under-